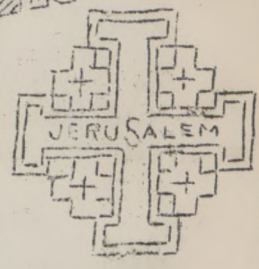

KU WOLNEJ POLSCE

CODZIENNE PISMO
BRYGADY STRZELCÓW KARPACKICH

M.p., dnia 3. września 1940r.

Nr. 9

TELEGRAMY.

Propozycje pokojowe państw "osi"?

Londy, (Polskie Radio), 2.IX.b.r. Dobrze poinformowany dziennikarz angielski "News Chronicle" donosi, że w ub. tygodniu przedstawił prezydentowi Roosvelta przy Watykanie wyjechał nagle z Lizbony do U.S.A.

W kołach dyplomatycznych i dziennikarskich państw neutralnych twierdzą, że ambasador U.S.A. przy Stolicy Apostolskiej wiezie pokojowe propozycje doręczone mu przez kancelarię papieską.

Mussolini pragnie za pośrednictwem Roosvelta zawrzeć pokój, bądź uzyskać zawieszenie broni.

Należy przypuszczać, że Duce wystąpił z inicjatywą własną uzyskawszy uprzednio aprobatę Hitlera. Führer niechęć narażać swojego prestiżu - tym bardziej, że minęły już dawno wyznaczone przez niego terminy zdobycia Anglii - upoważnił Mussoliniego do rozpoczęcia wstępnych rozmów pokojowych.

Fakt ten potwierdza wielka ilość wysłanników włoskich w stolicy Portugalii, zadaniem których będzie rozpocząć rozmowy z Anglią za pośrednictwem U.S.A.

Obecność przedstawicieli włoskich w Lizbonie prasa faszystowska tłumaczy sprawami handlowymi, należy zaznaczyć jednak, że żadne rokowania handlowe włosko-portugalskie nie były przewidziane na miesiąc wrzesień.

R.A.F. nad Rzeszą, Holandią i Francją.

Londyn, 2.IX. (Polskie Radio). W nocy z 1 - 2.IX.b.r. bombowce brytyjskie dokonały licznych nalotów na miasta i obiekty wojskowe w Rzeszy.

Szczególnie zawzięcie i z wielkim powodzeniem Anglicy bombardowali zakłady lotnicze Beierische Motorwerke w Monachium. Nalot brytyjski trwał około 2 godzin - przez 80 minut trwała walka brytyjskich samolotów z pościgowymi niemieckimi. Wyrządzone Niemcom szkody są bardzo duże.

Poza tym liczne eskadry R.A.F.-u bombardowały zakłady lotnicze w Lipsku, w Stuttgarcie, fabrykę aluminium w Bitafel, wielką elektrownię w Kassel oraz okolice Emden, gdzie znajdują się składy wojskowe, zbiorniki nafty, benzyny i smarów, w Ludwigshafen, obiekty wojskowe w Nordenham przy ujściu Wezery i w Meinhain.

W Holandii bombardowane były lotniska niemieckie w Hipenborgu, i Szipol.

Londyn, 2.IX. (Reuter). Brytyjskie samoloty obrony wybrzeży angielskich dokonały nocą z niedzieli na poniedziałek nalotu na bazę morską łodzi podwodnych i ścigaczy niemieckich w Lorient - zachodnia Francja.

Bombardowanie Italii i posiadłości włoskich w Afryce.

Londyn, 2. IX. (Reuter). W nocy z niedzieli na poniedziałek Anglicy bombardowali zakłady Fiatu w Turynie, fabryki metalurgiczne Mediolanu i jego okolice oraz składy benzyny w San Giovanni. Zniszczony został wielki most na rzece Pad, obrzucono bombami stacje kolejowe w Turynie i Mediolanie. Lotnicy zaobserwowali kilkanaście pożarów wzniesionych przez bomby zapalające.

Kair, 2. IX. (Reuter). W dniu 31. sierpnia b.r. lotnicy angielscy bombardowali wojskowe obiekty libijskie w Tobruk, Bomba, Bardia, i Derua. Prócz tego bombardowane obiekty wojskowe w Trypolitanii włoskiej.

Wyrządzone zostały poważne szkody.

Londyn, 3. IX. (Reuter). W dniu 1. IX. b.r. R.A.F. bombardowała w ciągu 2 godzin miejscowość Assab w Erytrei włoskiej. Bomby burzące i zapalające spadły na magazyny benzyny, amunicji i żywności. Pożarom towarzyszyły liczne wybuchy.

Wszystkie samoloty brytyjskie wróciły do swoich baz.

Londyn, 3. IX. (Reuter). W nalotach nocnych z dnia 1 - 2. IX. dokonanych przez R.A.F. na Niemcy i Włochy, żaden z samolotów angielskich nie ucierpiał i wszystkie wróciły do swoich baz całe, z wyjątkiem jednego bombowca, który uległ uszkodzeniu.

Ataki lotnicze na Anglię.

Londyn, 3. IX. (Reuter). W dniu ubiegłym Niemcy trzykrotnie usiłowali dokonać napadu na Londyn - wszystkie ataki zostały odparte. Bombowce niemieckie musiały zadowolnić się zrzuconiem bomb na hr. Kent i Essex - są straty w zabitych i rannych.

W czasie wczorajszych walk lotniczych zestrzelono 42 aparaty niemieckie - Anglicy stracili 13 pościgowców, 4 lotników angielskich uratowało się na spadochronach.

Londyn, 3. IX. (Reuter). W dniu wczorajszym nad południowo-wschodnim wybrzeżem Anglii rozgorzały zaciekle walki lotnicze.

Ataki niemieckie odbywały się falami, po kilkadziesiąt maszyn. W godzinach przedpołudniowych doszło do starcia między 50 maszynami niemieckimi, a eskadrami pościgowymi angielskimi. Zwarty szereg niemiecki został rozbity i samoloty niemieckie zruśnione do ucieczki.

Po południu 80 maszyn niemieckich usiłowało napróżno dotrzeć do Londynu - bombowce niemieckie napotkały na swej drodze prawdziwy mur ognia baterii przeciwlotniczych oraz angielskich eskadr myśliwskich.

Walce te, jak podaje radio - przyglądały się tłumy londyńczyków.

Trzeci nalot odbył się na Anglię środkową.

Londyn, 3. IX. (Reuter). Ubiegłej nocy w Londynie trzykrotnie ogłaszano alarm lotniczy.

Londyn, 3. IX. (Reuter). Jak stwierdzono, niemieckie bombowce dokonujące nalotów na Anglię, eskortowane są przez podwójną liczbę aparatów myśliwskich.

Londyn, 3. IX. (Reuter). W dniu wczorajszym w środkowej Anglii schwytanych zostało 9 spadochroniarzy hitlerowskich w czasie lądowania. Niemcy nie zdołali się ukryć.

Lotnicze straty Niemiec w ubiegłym tygodniu.

Londyn, 3. IX. (Reuter). W ubiegłym tygodniu nad terytorium Anglii zostało straconych ogółem 293 aparatów niemieckich. Ponad 700 pilotów poniosło śmierć, zostało rannych lub wziętych do niewoli.

Londyn, 3. IX. (Reuter). Po odparciu wczorajszego ataku popołudniowego, myśliwce brytyjskie kontynuowały pościg za niemieckimi samolotami nad terytorium Francji.

W drodze powrotnej do swych baz zestrzeliły one 3 Messerschmity.

Jak podaje Reuter bombowce angielskie, jak również samoloty obrony wybrzeży Anglii przeleciały dotychczas 2.700.000 kilometrów.

Trzy czwarte tej drogi - to loty bombardujące i wywiadowcze nad Rzeszą i Włochami.

Lwów, 2. IX. Lwowskie radio podaje, że podczas niedzielnej nalotu niemieckiego na Londyn zniszczonych zostało 30 domów. Niektóre dzielnice stolicy W. Brytanii zostaną ewakuowane na skutek uszkodzenia rur gazowych przez bomby lotnicze.

Brygada Strzelców Polskich otrzymała sztandar od Anglików.

Londyn, 3. IX. (Polskie Radio). W pierwszą rocznicę wybuchu wojny polsko-niemieckiej w obozie polskim w Szkocji odbyła się uroczystość wręczenia sztandaru Brygadzie Strzelców Polskich.

Na uroczystości obecny był Prezydent R.P. Władysław Raczkiewicz, Naczelnny Wódz Władysław Sikorski, lord Hamilton jako przedstawiciel króla Jerzego, minister Stanisław Stroński, oraz osoby z dyplomacji i prasy.

Mszę celebrował ks. biskup Gawlina.

Wręczony sztandar haftowały uczennice jednej ze szkół, gdzie stacjonuje Brygada.

Rozruchy w Rumunii.

Londyn, 2. IX. (Polskie Radio). Z Budapesztu donoszą, że władze wojskowe węgierskie postanowiły przyspieszyć zajęcie terenów Transylwanii przyznane im przez konferencję wiedeńską.

W myśl umowy, tereny te miały być zajmowane stopniowo od czwartku bieżącego tygodnia do dnia 13. września.

Obecnie na skutek wzmagających się demonstracji w Siedmiogrodzie, Węgrzy postanowili zająć przyznane im tereny jaknajprędzej.

Londyn, 3. IX. (Polskie Radio). W Cluj (Transylwania) doszło w dniu 1. września do niezwykle burzliwych demonstracji. W manifestacjach brał udział 30.000 osób, domagających się wojny z Węgrami.

Manifestanci pobili konsuła Włoch i usiłovali zniszczyć budynek konsulatu.

Teatr węgierski w Cluj został poważnie uszkodzony.

Londyn, 3. IX. (Polskie Radio). W Bukareszcie panuje wielkie podniecenie. Rumunski minister spraw wewnętrznych przenawiał do zgromadzonych tłumów, starając się nakłonić do spokoju.

Koła niemieckie Bukaresztu grożą interwencją wojsk Rzeszy o ile demonstracje antyniemieckie nie ustaną.

Po ulicach Bukaresztu krążą wozy pancerne rozpraszając tłumy. Policja dokonała licznych aresztowań.

Apel dr. Maniu do Hitlera i Mussoliniego.

Przywódca partii chłopskiej dr. Maniu telegrafował do Hitlera i Mussoliniego stwierdzając, że rumuni nie solidaryzują się z postanowieniami umowy wiedeńskiej - Rumunia ustąpiła pod presją jedynie. Dr. Maniu prosi obydwu dyktatorów o anulowanie postanowień umowy w Wiedniu. Sytuacja jaka powstała w Europie centralnej - stwierdza dr. Maniu - będzie ogniskiem ciągłych zaburzeń.

Londyn, 3. IX. W wyniku starć węgiersko-rumuńskich podczas demonstracji, dwóch rumuńców zostało zabitych.

Pałac królewski w Bukareszcie jest silnie obstawiony przez wojsko. Były wypadki pobicia Niemców i Włochów w stolicy Rumunii. Placówki dyplomatyczne Niemiec, Włoch i Węgier, są silnie strzeżone przez policję.

Pośpiech z jakim załatwili Niemcy i Włosi spór węgiersko-rumuński spowodowany został obawą wstrzymania dostaw rumuńskich.

Terytorium Transylwanii oddane Węgrom wynosi 45.000 km. o ludności 2.370.000, z czego ponad 50% mieszkańców stanowią Węgrzy; około 40% Rumuni, 2 i $\frac{1}{2}$ procent przypada na Niemców, reszta na inne narodowości.

Granica rumuńska-węgierska biec będzie od Nagysalonta, która zostaje przy Węgrzech - w kierunku na południe do Nagyvarad, Banfyhunyad, Koloszar (Cluj) w kierunku na Torda - pozostaje przy Rumunii - do Marosvasahr, Udvarhely na zachód od Sepsziszentyorgy dochodząc do Karpat w okolicy Lagon i Kavasza starej granicy węgierskiej.

Nowe typy samolotów.

Londyn, 2. IX. (Reuter). Do Anglii nadeszły dwa nowe typy samolotów amerykańskich. - lekki bombowiec typu "Douglas", oraz jednomiejscowy samolot pościgowy typu "Broust".

Maszyny te stanowią rewelację lotniczą amerykańską. Szczegóły techniczne nie są znane.

O S T A T N I E W I A D O M O Ś C I .

Londyn, (Reuter). Prezydent U.S.A. Roosevelt podpisał dekretem, którego 60.000 oficerów i członków Gwardii Narodowej zostanie powołanych w dniu 16. b. m. do szeregów armii amerykańskiej. Jest to pierwszy pobór w Stanach Zjednoczonych.

Londyn, (Polskie Radio). W Belgii mnożą się akty sabotażu. W okolicy Liege i Hooboken nieznani sprawcy uszkodzili w kilku miejscach połączenia telefoniczne i telegraficzne.

Gestapo jest bezsilne.

Londyn, 3. IX. (Polskie Radio). Na posiedzeniu w dniu 2. b. m. Rada Narodowa wyraziła Naczelnemu Wodzowi gen. Sikorskiemu gorące podziękowanie za prace związane z organizacją Armii Polskiej.

Londyn, (Polskie Radio). Niemieckie władze okupacyjne na terenach Francji i Belgii wydały surowe zarządzenia antystrajkowe. Winni podlegać będą karze śmierci.

Wydanie tego zarządzenia zostało spowodowane małą wydajnością kopalni węgla w zagłębiach francuskich i belgijskich.

Londyn, 2. IX. (Polskie Radio). Komisja obrony wybrzeży Kanady udzieliła wyjaśnień o swoich pracach.

Bazy kanadyjskie - jak twierdzą eksperci - mogą spokojnie pomieścić jednostki morskie własne i U.S.A. - pobudowano liczne lotniska na wybrzeżu Atlantyku. Kanada rozporządza obecnie flotą morską składającą się ze 125 jednostek.

Londyn, (Polskie Radio). Meksyk ogłosił ścisłą neutralność.

Londyn, 2. IX. (Reuter). Radio stacja niemiecka "Deutschland Sender" w jednym ze swoich komunikatów podała wiadomość, że na Bałkanach należy spodziewać się interwencji W. Brytanii.

Londyn, 2. IX. (Reuter). W dniu 1. IX. b. r. w jednym z portów angielskich odbyła się dekoracja marynarzy francuskich pozostających pod rozkazami gen. de Gaulle.

Czesław Jeśman

KAMPANIA NORWESKA: ANKENES-BEJSFIORD.

(Przedruk z wojskowego tygodnika p.t. "Polska Walcząca z dnia 17.VIII.1940r., wychodzącego obecnie w Anglii C.d.)

Niemcy za wszelką cenę pragnęli poddać się każdemu byle nie Polakom, woleli, jak się rzekło, śmierć. Nerwy ich w całym szeregu wypadków nie wytrzymały starcia z Polakami, nie dlatego nawet, żeby było ono szczególnie okrutne. Po prostu do wszystkich okropień wojny dochodziło, dla nich, jeszcze jedno - ciągle odradzająca się Armia Polska, mimo kampanii wrześniowej, eksterminacji i obozów ciągle wyrastająca naprzeciw niemieckiemu zalewowi. W ogniu walki pod Ankenes jeden z oficerów zgubił hełm i nałożył przypadkowo znaleziony płaski hełm angielski. Natarcie poszło dalej. W pewnej chwili z krzaków wyszło kilku Niemców z podniesionymi do góry rękami. Byli najwidoczniej rozradowani. "Kamerad, gut, Englisch" - zainaugurował rozmowę jeden z nich. "Ich bin kein Englisch, wir sind Polen" - odpowiedział rozbrajający ich oficer. "Mein Gott, wieder diese Polen" krzyknął zrozpaczony Niemiec.

Jednocześnie z uderzeniem na Ankenes I-szy Batalion, wzmocniony elementami IV-go Batalionu, uderzył na wieś Bejsfiord i dalej wzdłuż półwyspu narwickiego, na Sildriekfiord odcinając Niemcom drogę odwrotu z Narwik do granicy szwedzkiej, kończąc w ten sposób cykl operacji objętych ogólną nazwą "zdobycia Narwiku".

Po to, aby dostać się do miejscowości Bejsfiord, leżącej na wewnętrznym cyplu fiordu o tej samej nazwie należy posuwać się albo wzdłuż brzegu fiordu, gdzie siadzieli Niemcy i właśnie II-gi batalion rozpoczynał ich skuteczne wyrzucanie z zajętych stanowisk, albo też od strony lądu, czyli głębiej od południowego wschodu. Od tej strony jednak Bejsfiord i cała twierdza Narwiku, broniona była trójkątem umocnień, opartych na wzgórzach 775 i 650, i dalej, głęboko sięgającym do tyłu. Nasilenie broni maszynowej i moździerzy ze strony niemieckiej, to samo, co i w Ankenes, jeszcze bardziej strome wzgórze a raczej góry, jeszcze bardziej oślizgłe i trudne do podejścia. Dodać należy, że Niemcy wykorzystując ukształtowanie terenu dopuszczają szturmujących na bardzo bliskie odległości, na których ogień pistoletów maszynowych jest morderczy.

Wydawało by się, iż zdobycie takiej pozycji bez znacznie przeważających sił piechoty, bez przygotowania artyleriijskiego jest nie do pomyślenia, chyba za cenę rujnujących strat. Jednakże manewr udał się, przy minimalnych stratach i w przewidzianym czasie. Udał się przede wszystkim dlatego, że był manewrem, znakomicie pomyślanym i przeprowadzonym, a nie masakrą. Z chwilą określenia ośrodków oporu nieprzyjaciela w tym rejonie, dowództwo I Pół-Brygady postanawia obejść pozycje. W tym celu jednak należy przejść po zboczach "Wzgórze" 1183, które zresztą są lodowcem. Widzialność - 0. Właśnie teraz pogoda, która jak na złość była piękna i słoneczna cały czas i umożliwiała niemieckim lotnikom bombardowanie z kilku tysięcy metrów, popsuła się. W górach już na wysokości 400 metrów kłębiły się brudne chmury, skracające pole widzialności do paru metrów a często do końca własnego nosa, nieomal w dosłownym znaczeniu.

Jednej z kompanii IV-go Batalionu, wzmocnionej moździerzami I Baonu zostaje powierzone obejście nieprzyjaciela.

28 maja wieczorem wspomniana kompania i moździerze zaszły na tyły nieprzyjaciela. Jednocześnie kompanie I-go Batalionu wsparte ogniem baterii francuskiej przypuszczają szturm od czoka. Niemcy widząc, że są w potrzasku rozpoczynają odwrot, który po paru godzinach zamienia się w ucieczkę. Pierwszy etap manewru osiągnięty. W noc z 28 na 29 maja patrole nasze wkraczają do Bejsfiord. Paru Niemców z pistoletem maszynowym usiłuje opóźnić posuwanie się. Dochodzi do walki wręcz i Niemcy zostają wykłuci bagnetami. Straty własne - 6 zabitych i 11 rannych. Niemcy stracili przeszło 40 zabitych, ilości rannych nie dało się ustalić, gdyż zostali oni wyewakuowani razem z cofającymi się strzelcami tyrolskimi.

D.c.n.

Budapeszt, 2.IX.b.r. W ubiegłym tygodniu w Warszawie odbyło się "święto pracy" pod kontrolą S.S. i S.A.

Londyn, 2.IX. (Reuter). Donoszą, że w okupowanej Francji cała produkcja rolna i przemysłowa jest ściśle kontrolowana przez Niemców.

Siedemdziesiąt procent produktów rolnych jest wysyłany w plombowanych workach do Rzeszy - chłop francuski otrzymuje zapłatę w bezwartościowych markach. Ubój zwierząt bez pozwolenia władz niemieckich jest surowo wzbroniony.

Londyn, 3.IX. (Reuter). Były minister marynarki belgijskiej przemawiał w dniu 1.IX. b.r. w Liwerpoolu do zebranych marynarzy belgijskich.

Minister podkreślił niezłomną wolę współpracy wolnych Belgów z Anglią.

P R Z E G L A D P R A S Y.

"La Bourse Egyptienne". Po wojnie światowej Rumunia liczyła 18 milionów mieszkańców, terytorium zaś Jej wynosiło ponad 300 tysięcy km.kw.

W ciągu 3 miesięcy straciła: Besarabię o 44 tysiącach km.kw. z 3 i $\frac{1}{2}$ miliona mieszkańców, Dobrudżę południową z 200 tysiącami mieszkańców i kilkoma tysiącami km.kw. powierzchni, oraz Transylwanię o 45 tys. km.kw. powierzchni i 2 i $\frac{1}{2}$ miliona mieszkańców.

Łącznie straty terytorialne Rumunii wynoszą powyżej 100 tys. km.kw. powierzchni; ubytek ludności wynosi ponad 6 milionów mieszkańców.

Cały zysk wojny światowej, praca lat 20-tu unicestwione zostały w ciągu kilku miesięcy.

Stało się to w imię nowego ładu w Europie głoszonego przez państwa "osi" - Włosi i Niemcy w ten sposób płacą za przyciąż - kończy dziennik.

"Le Journal d'Egypte" pisze w artykule p.t. "Mniejszość niemiecka na Węgrzech stwarza kłopoty rządowi budapesztańskiemu". - Bieciem w dzwony i rykiem syren fabrycznych witał Budapeszt powracających ministrów węgierskich z Wiednia. Budapeszt tonął we flagach węgierskich, włoskich i niemieckich; hr. Teleky i hr. Csaiky odbyli tryumfalny wjazd do stolicy.

Mimo tej radości, polityczne koła węgierskie zdają sobie doskonale sprawę z trudności jakie mogą się wyklonić w przyszłości.

Według wiadomości radia niemieckiego, porozumienie wiedeńskie zawiera pewne zobowiązania madziarskie w stosunku do mniejszości niemieckiej. W myśl tych zobowiązań ludność niemiecka będzie mogła sympatyzować oficjalnie z ideologią hitlerowską, posiadać będzie prawa organizowania się kulturalnego i sportowego odnośnie młodzieży, brania udziału w radach miejskich, sprawowania urzędów w administracji państwowej, i t.p. W życiu prywatnym język niemiecki posiadać będzie te same prawa co i węgierski.

"Le Journal d'Egypte". WASHINGTON, 1.IX.b.r. 26 osób zginęło w katastrofie lożniczej, która wydarzyła się w Stanach Zjednoczonych A.P. w okolicy miejscowości Lovettsville w St. Virginia.

Japonia tworzy ambasadę w Siamie.

Rząd japoński zawiadomił rząd w Bang-Kok, że poselstwo swoje podnosi do rangi ambasady.